

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BAMIDBAR • MAAMAR 19

דרוש לשבועות

Um maamar para Shavuot: “Eu
estava com Ele como um nutridor”

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/bamidbar/19/

1 דרוש לשבועות

Um discurso para Shavuot.

2 ואהיה אצלו אמן ואהיה שעשועים יום יום משחקת לפניו בכל עת משחקת בתבל ארצו ושעשועי את בני אדם.

“E eu estava junto a Ele como educadora (amon), e era suas delícias (sha’ashu’im) dia após dia, brincando diante Dele em todo tempo; brincando no mundo habitado (tevel) de Sua terra, e minhas delícias estão com os filhos do homem.”

ופי במדרש רבה ר"פ בראשית אמן פדגוג האיך מה דאת אמר כאשר ישא האומן את היונק והוא לשון פרנסה וכן הוא עוד ברבות משפטים פ"ל.

E o Midrash Rabbah, no início de Parshas Bereishis, explica: “Amon [significa] tutor (padagog), como está dito: ‘como o educador (omen) carrega o lactente’.” E essa expressão também significa prover sustento; assim também consta no Rabbah sobre Mishpatim, seção 30.

3 והענין כי משה רבינו ע"ה [עליו השלום] אמר להקב"ה כי תאמר אלי שאהו בחיקך כאשר ישא האומן את היונק כו' מאין לי בשר כו'

A explicação é a seguinte: Moshe, nosso mestre, que a paz esteja com ele, disse ao Santo, bendito seja Ele: “que Tu me digas: ‘Carrega-os no teu colo, como a ama carrega o lactente’, etc.”, [e] “De onde tirarei carne?”, etc.

והיינו לפי שהיה במדרגה גבוה מן המים משיתיהו עד שהיה כבד פה לגבי תשבע"פ [תורה שבעל פה] וכבד לשון לגבי תשב"כ [תורה שבכתב] [ועמ"ש מזה בפ' בשלח בד"ה]

Isto é, por estar num nível tão elevado quanto aquele expresso por “das águas o tirei”, a ponto de ser “pesado de boca” em relação à Torá Oral e “pesado de língua” em relação à Torá Escrita [e veja o que está escrito sobre isso em Parshas Beshalach, no discurso que começa

להבין ענין לחם משנה] ולכן אמר מאין לי בשר שאין זה בערכו כלל. [ועמ"ש מזה בפ' בהעלותך] רק המן ירד בזכותו מזונא דחכמתא,

“Para compreender o significado do pão duplo (lechem mishneh)”. Portanto, ele disse: “De onde tirarei carne?” — pois isso estava inteiramente fora de sua medida. [E veja o que está escrito sobre isso em Parshas Behaalos'cha.] Somente o maná desceu por seu mérito, o alimento da sabedoria (mezona dechochmesa).

אבל התורה משבחת א"ע [את עצמו] במעלה יתרה שיכולה היא לירד ממעלתה הגבוהה והרמה להיות אמון שהיא רועה ומפרנס נש"י [נשמות ישראל] כנודע שהתורה נקי מזון לנפש ולכן נקי התורה לחם כמ"ש לכו לחמו בלחמי.

Mas a Torá louva a si mesma por uma virtude adicional: a capacidade de descer de seu nível elevado e sublime para ser uma amon, que pastoreia e sustenta as almas de Israel, pois é sabido que a Torá é chamada de alimento da alma. Por isso, a Torá é chamada de pão, como está escrito: “Vinde, comei do meu pão.”

וזהו כאשר ישא האומן את היונק. דר"ל [דרוזה לומר] שמפרנסו בלחם אחר ימי יניקה דאם ר"ל [רוצה לומר] שמניקו מהו שאמר כאשר ישא האומן כו' מאין לי בשר כו'.

E este é [o significado de] “como a ama carrega o lactente”: isto é, ela o sustenta com pão depois dos dias de amamentação. Pois, se significasse que ela o amamenta, qual seria [o sentido de] ele dizer “como a ama carrega”, etc., [e] “De onde tirarei carne?”, etc.?

4 והנה גילוי בחי' זו להיות התורה בבחי' לחם הוא בשבועות זמן מ"ת [מתן תורה] שהקריבו שתי הלחם לחמו בלחמי תשב"כ [תורה שבכתב] ותשב"ע"פ [ותורה שבעל פה] כי בימי הספירה הם ימי יניקה

Ora, a revelação deste nível — que a Torá esteja no nível de pão — ocorre em Shavuot, época da Entrega da Torá, quando ofereceram os dois pães (shteí halechem): “comei do meu pão”, a Torá Escrita e a Torá Oral. Pois os dias da Contagem [do Ômer] são dias de amamentação.

כי לידת נש"י [נשמות ישראל] הי' [היה] בשביעי של פסח ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים שנמשכו מההעלם אל הגילוי ומשביעי של פסח עד שבועות מ"ד [מ"ד דוכרין] ימים הם בבחי' יניקה

Pois o nascimento das almas de Israel ocorreu no sétimo [dia] de Pêssach, [quando] “os filhos de Israel caminharam em terra seca no meio do mar”, pois foram tirados do ocultamento e trazidos à revelação. E do sétimo de Pêssach até Shavuot [são] quarenta e quatro dias, que correspondem ao nível da amamentação,

דהיינו הגדלת המדות חסד שבחסד כו' עד"מ שהחלב מגדל אברי הולד וכך ימי הספירה הם המשכות ימים עליונים היום יום כו'

isto é, o crescimento dos atributos emocionais (midot) — Chessed (bondade) de Chessed, etc. — assim como, por analogia, o leite faz crescer os membros do bebê. E assim, os dias da Contagem são influxos dos dias superiores: “Hoje é o dia...”, etc.,

לעומר שעורים שהוא מאכל בהמה הוא מקור וחיות הנפש הבהמית של האדם [כי הנשמה ונפש אלקית
א"צ [אין צריך / אינו צריך] תיקון לעצמה כו']

“do Ômer” — [um Ômer] de cevada, que é alimento para animais, [e] que constitui a fonte e a força vital (chayut) da alma animal da pessoa [pois a neshamá e a alma divina não precisam de retificação para si mesmas, etc.],

להפוך כל המדות שבה שתהיינה לה' לבדו ולא תחללו כו' יום ראשון חסד שבחסד כו'

para transformar todos os atributos emocionais que há nela, de modo que sejam “somente para Havayá”, e “não profaneis”, etc. O primeiro dia: Chessed de Chessed, etc.

והיינו בחי' גידול של המדות שבנפש הבהמית והעלאתן ממטה למעלה ע"י בחי' המשכת מוחין
מלמעלה ונקי' בע"ח [בעץ חיים] מוחין דיניקה, וכמ"ש במ"א ע"פ ולכן שינים מחלב,

E isso é o crescimento dos atributos emocionais da alma animal e sua elevação de baixo para cima, por meio do influxo do intelecto (mochin) de cima; e em Etz Chaim isso é chamado “os mochin da amamentação” (mochin deyenikah), conforme explicado em outro lugar a respeito [do versículo] “e os dentes brancos de leite”.

וזו היא המשכה עליונה מלמעלה מן הימים העליונים הנמשכים במ"ד [במ"ד דוכרין] ימי הספירה עד"מ דם
נעכר ונעשה חלב. כך ע"י אתכפיא שהאדם מזכך מדותיו נמשך הגדלת המדות.

E isso é um influxo superior, de cima, dos dias superiores que são atraídos durante os quarenta e quatro dias da Contagem — assim como, por analogia, o sangue se transforma em leite. Da mesma forma, por meio da submissão (itkafya), pela qual a pessoa refina seus atributos emocionais, atrai-se o crescimento dos atributos emocionais.

אך אין התינוק יודע לקרות אבא ואימא עד שיטעום טעם דגן שבבחי' יניקה עדיין לא נכנס בו דעת עד
שיטעום טעם לחם היא בחי' התורה שנתנה אחר ימי הספירה בשבועות

Mas “o bebê não sabe chamar ‘pai’ e ‘mãe’ até provar o sabor dos cereais”: pois, no nível da amamentação, o Daat (conhecimento) ainda não entrou nele, até que prove o sabor do pão, que é a Torá, dada depois dos dias da Contagem, em Shavuot.

ואזי הקריבו בו שתי הלחם והוא מזון לנפש האלקית לכו לחמו בלחמי והקרכה זו צריכה להיות ממושבותיכם בחיי ישיבה היא בחיי ק"ש [קריאת שמע]

E então ofereceram sobre ele os dois pães, que são alimento para a alma divina: “Vinde, comei do meu pão.” E essa oferenda deve ser “das vossas moradas (moshvoseichem)”, o nível de sentar-se, que é o nível do Shemá.

כי תפלה בעמידה וק"ש [וקריאת שמע] בישיבה בעולם הבריאה ששם הוא היחוד שבק"ש [שבקריאת שמע] יחודא עלאה או"א [אבא ואימא] שא"א לנו להשיגו באצי [וכמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הק"ש [הקריאת שמע] פ"ד].

Pois a oração é [recitada] de pé, e o Shemá, sentado, no Mundo de Beriá (Criação), pois é ali que ocorre a unificação do Shemá, a unidade superior (yichudá ilaá) de Abá e Imá (Chochmá e Biná), que nos é impossível alcançar em Atsilut [como está escrito em Pri Etz Chaim, Sha'ar Kerias Shema, capítulo 4].

ופי הכתוב ממושבותיכם מבחי ק"ש [קריאת שמע] במס"נ [במסירות נפש] תביאו לחם כוי תוכלו להמשיך בחיי התורה להיות לכם בבחי לחם הגורם להמשיך בחיי הדעת וההשגה. וזהו ואהיה אצלו אמן:

E o significado do versículo é: “Das vossas moradas” — do nível do Shemá com autossacrifício (mesirut nefesh) — “trareis pão”, etc.: podereis fazer com que a Torá desça até ser para vós como pão, que provoca a descida do nível de Daat e da compreensão. E este é [o significado de] “E eu estava com Ele como um educador (amon)”.

5 ב ואח"כ ואהיה שעשועים שע"י בחי אמן הוא המשכת בחי לחם ומזון להיות הדעת וההשגה ע"י אח"כ נמשך גילוי בחי השמחה והשעשועים.

2. E, depois, “e eu era deleites”: pois, por meio do nível de amon — que consiste na transmissão de pão e alimento, para que haja Daat (conhecimento) e compreensão —, é então transmitida a revelação da alegria e dos deleites.

והנה ביאור ענין השמחה והשעשועים המתגלים ע"י הדעת וההשגה. יובן במ"ש זמירות היו לי חקך כוי ואמרז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] [במדרש רבה].

Ora, a explicação da alegria e dos deleites revelados por meio de Daat e da compreensão pode ser entendida a partir do que está escrito: “Teus estatutos eram canções para mim”, etc. E nossos Sábios, de abençoada memória, disseram [no Midrash Rabbah,

6 ובתנחומא ובגמרא פ"ז [פרק ז'] דסוטה דל"ה ע"א [שנענש דוד על שקרא ד"ת [דברי תורה] זמירות ואמר לו הקב"ה זמירות קרית להו הריני

e no Tanchuma, e na Guemará, capítulo 7 de Sotah, fólio 35a] que David foi punido por chamar as palavras da Torá de “canções”. E o Santo, bendito seja Ele, disse-lhe: “Chamaste-as de canções? Pois bem, eu

מכשילך בדבר שאפילו תינוקות של בית רבן יודעין אותו דכתיב ולבני קהת לא נתן כי עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו והוא הביא את הארון בעגלה.

farei com que tropeces numa questão que até crianças em idade escolar conhecem”, como está escrito: “Mas aos filhos de Kehat não deu [carroças], pois o serviço das coisas sagradas estava a cargo deles; sobre os ombros as carregariam.” E ele fez transportar a Arca numa carroça.

7 והענין הוא כי פ"י וביאור מלת זמירות הוא כמו זמר וניגון שמזמרים ומנגנים ניגון א' כמה פעמים אע"פ [אף על פי] שהכל עריבות ומתיקות א' מ"מ כשערב לו לאדם איזה ניגון וזמר יכול לזמר ולנגן אותו כמה פעמים.

A explicação disso é: o significado e o sentido da palavra zemirot é como o de uma canção e melodia, quando alguém canta e toca a mesma melodia muitas vezes. Embora haja sempre a mesma agradabilidade e doçura, ainda assim, quando certa melodia e canção agrada a uma pessoa, ela pode cantá-la e tocá-la muitas vezes.

8 וכך היה לי חוקיך חוקים נקי מצות שאין בהן טעם כמו פרה אדומה ושעטנז כו'

E assim, “Seus estatutos eram para mim”: chukim (estatutos) é o nome dado às mitzvot que não têm uma razão, como a vaca vermelha e o shaatnez etc.

כלומר שהגם שאין למצוה זו שום טעם ודעת בשכל המושג ומובן מ"מ ערב ומתוק לחיכו עד מאד

Isto é, embora essa mitsvá não tenha absolutamente nenhuma razão ou conhecimento no intelecto que possa ser apreendido e compreendido, ainda assim era extremamente agradável e doce ao seu paladar.

והיינו לפי שאף גם אם אין טעם ודעת מלוכש בהמשכת מצוה זו למטה בהתלבשותה בגשמיות מ"מ יסודתה בהררי קדש הוא

E isso porque, mesmo que nenhuma razão ou conhecimento esteja revestido na extensão dessa mitsvá para baixo, quando ela se reveste na materialidade, ainda assim “seu fundamento está nos montes sagrados”: ela está

מבחי' רצון העליון ב"ה שלמעלה מעלה מבחי' טעם ודעת הנמשך מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] והחכמה מאין תמצא שהיא נמשכת מבחי' אין הוא בחי' רצון העליון ב"ה כי

no nível da vontade suprema (ratzon), bendito seja Ele, muito acima do nível da razão e do conhecimento que se estende do nível da Chochmá superior (Chochmá Ilaá). E “a Chochmá é encontrada a partir do ayin (nada)”, pois ela se estende do nível de ayin, que é o nível da vontade suprema, bendito seja Ele. Pois

הנה החכמה נקי' עדן שהוא עונג הנשמות בג"ע [בגן עדן] בשכל הנבראים המשכילים בגדולת א"ס ב"ה ונהנים בהשגתם תענוג נפלא עד אין קץ ע"ד שאמרו בגמ' [בגמרא] על אלישע אחר מוטב דלידייני כו'.

Chochmá é chamada Éden, que é o deleite das almas no Gan Éden, no intelecto dos seres criados que contemplam a grandeza do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele, e desfrutaram enormemente de sua compreensão, sem fim — conforme o que foi dito na Guemará sobre Elisha Acher: “É melhor que seja julgado” etc.

9 והנה אף שבספרים נזכר רק ב' בחי' ג"ע [גן עדן] תחתון ועליון. אבל כאמת יש הרבה מיני ג"ע [גן עדן] זה למעלה מזה עד אין קץ ותכלית גבוה מעל גבוה כו',

Ora, embora nos livros sejam mencionados apenas dois níveis do Gan Eden, o inferior e o superior, na verdade há muitos tipos de Gan Eden, um acima do outro, sem fim nem limite, “um mais elevado que o elevado”, etc.

וע"ז רמזו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] אין להם מנוחה לא בעוה"ז ולא בעוה"ב [בעולם הבא] שנאמר ילכו מחיל אל חיל כו' אלא שהספרים לא דברו מהם רק מהב' מיני ג"ע [גן עדן] ג"ע [גן עדן] עליון ותחתון.

A isso aludiram nossos Sábios, de abençoada memória: “Os estudiosos da Torá não têm descanso, nem neste mundo nem no Mundo Vindouro, como está dito: ‘Vão de força em força’”, etc. Ocorre que os livros não falaram deles, mas apenas dos dois tipos de Gan Eden, o Gan Eden superior e o inferior.

אבל בג"ע [בגן עדן] העליונים עד רום המעלות לא שלחו את ידם וכל עדן שלמעלה מעלה עד רום המעלות הכל נקי' בשם חכמה

Mas os Gan Eden superiores, até as alturas mais elevadas, eles não estenderam a mão [para discorrer sobre eles]. E cada Eden, cada vez mais elevado, até as alturas mais elevadas, é chamado pelo nome de Chochmá (sabedoria),

כי העונג שבהם הוא לפי ערך ההשכלה וההשגה ויש השגה למעלה מהשגה עד רום המעלות. אך כל בחי' השגה ותענוג מריש כל דרגין כו' אינו אלא בבחי' זיו.

pois o deleite neles corresponde à medida do entendimento e da compreensão, e há compreensão acima de compreensão, até as alturas mais elevadas. Porém, todo nível de compreensão e deleite, [mesmo] desde “o ápice de todos os níveis”, etc., não passa do nível de um esplendor (ziv).

10 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ונהנין מזיו כו'. וזהו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו.

קדושים אלו הנשמות וקדושים בכל יום יהללך סלה בלי הפסק בהשגה למעלה מהשגה כי ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] אין להם מנוחה כו'.

Como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “e deleitam-se com o esplendor”, etc. E este é [o sentido de] “Criador dos santos, que Teu Nome seja louvado para todo o sempre, nosso Rei”. “Santos”: estas são as almas; e “os santos Te louvarão todos os dias, selá”, sem interrupção, em uma compreensão acima da compreensão, pois “os estudiosos da Torá não têm descanso”, etc.

וכל ההילול והשבח הזה אין זה אלא ישתבח שמך בחי' שם בלבד בחי' זיו כו'

E todo este louvor e enaltecimento não é senão “que Teu Nome seja louvado”: o nível de um nome apenas, o nível de esplendor, etc.

(כמ"ש מזה בד"ה את שבתותי תשמרו) ושמו בגימ' [בגימטריא] רצון שהרצון הוא למעלה מעלה מבחי' חכמה והחכמה היא הנמשכת מבחי' הרצון שכך עלה ברצונו להתלבש בבחי' חכמה.

(como está escrito a respeito disso no discurso que começa “Guardareis Meus Shabatot”). E “Seu Nome” (shemo) tem o valor numérico de ratzon (vontade), pois a vontade está muito acima do nível de Chochmá, e Chochmá é aquilo que se estende do nível da vontade, pois assim surgiu em Sua vontade: revestir-Se no nível de Chochmá.

ולזאת הרי בחי' החכמה בטילה כאין לגבי בחי' רצון העליון ב"ה המתלבש בה ואין ערוך אליו

Portanto, o nível de Chochmá é anulado como nada diante do nível da vontade suprema, bendito seja Ele, que está revestida nele, e não há comparação entre ambos.

וזהו ענין הזמירות שקרא דוד לד"ת [לדברי תורה] לבחי' החוקים שעם היות שאין בהם טעם היינו לפי שנמשכו ונלקחו מרצון העליון ב"ה שהוא למעלה מההשגה והטעם.

E este é o sentido dos “cânticos” com que David chamou as palavras da Torá, [isto é,] o nível dos estatutos: embora não tenham razão, isso se deve a terem sido extraídos e provirem da vontade suprema, bendito seja Ele, que está acima da compreensão e da razão.

11 ומ"ש אורייתא מחכמה נפקת נפקת דייקא. אבל יסודן למעלה מהחכמה תר"ך עמודי אור עד"מ העמוד שמחבר הגג עם הרצפה. כך המצות נשפלו למטה.

E quanto ao que se diz: “A Torá provém de Chochmá”: “provém”, precisamente. Mas seu fundamento está acima de Chochmá: os 620 pilares de luz — a título de analogia, como o pilar que une o telhado ao chão. Assim, as mitsvot foram rebaixadas até embaixo,

אבל שרשן גבוה מאד נעלה ע"כ היה שמח שמחה גדולה בעסק התורה ומצות ע"י התבוננות זו
mas sua raiz é muito elevada e exaltada. Por isso, ele se alegrou com grande alegria em seu empenho na Torá e nas mitsvot, por meio desta contemplação:

שהם רצון העליון וע"כ קראן זמירות שהן היו לו כמין זמר שמנגנין זמר א' בהם כמה פעמים מגודל המתיקות שבו.

que elas são a vontade suprema. Por isso, ele as chamou de “canções”, pois eram para ele como uma espécie de canção, na qual se canta muitas vezes a mesma melodia por causa da grande doçura que há nela.

כך עם היות שכל המצות כולן הן רצונו ית' והרי זהו שבח אחד לכל המצות שבכולם מתלבש רצה"ע [רצון העליון] ב"ה מ"מ היה מתענג ושמח בכל א'

Assim também, embora todas as mitsvot, cada uma delas, sejam a vontade d'Ele, bendito seja, de modo que este seja um louvor comum a todas as mitsvot — que a vontade suprema, bendito seja, está revestida em todas elas —, ainda assim ele se deleitava e se alegrava com cada uma,

כמו שמתענגים ושמחים בעריכות ומתיקות הניגון והזמר שניגון וזמר א' מנגנין ומזמרים כמה פעמים מאחר שהוא זמר יפה מאד וזו היא שמחה של מצוה.

assim como se deleita e se alegra com o encanto e a doçura de uma melodia e de uma canção, de modo que a mesma melodia e canção é tocada e cantada muitas vezes, por ser uma canção muito bela. E esta é a alegria de uma mitsvá (simchá shel mitsvá):

דהיינו מחמת עוצם גדולת המצוה עצמה כי גבהה מעלתה מאד שהוא הוא רצה"ע [רצון העליון] ב"ה שלמעלה מהחכמה שהוא בחי' עדן ותענוג והשגה נפלאה עד אין קץ מריש כל דרגין כו'.

isto é, por causa da imensa grandeza da própria mitsvá, pois sua posição é muito elevada: ela é a própria vontade suprema, bendito seja, acima de Chochmá, que é o nível de Éden, de leite e de compreensão maravilhosa sem fim, desde “o início de todos os níveis”, etc.

אך מ"מ נענש דוד ע"ז לפי שעדיין לא הגיע לתכלית השבח העיקר שבתורה ומצות ומעלתן העצמי [העצמיות] שהרי לא שבח אותן אלא בבחי' רצה"ע [רצון העליון] ב"ה המלוכש בהן.

No entanto, David foi punido por isso, pois ainda não havia alcançado o louvor supremo, o principal [louvor], da Torá e das mitzvot e sua virtude essencial; pois ele as louvou apenas pelo aspecto da vontade suprema, bendito seja, que está revestida nelas.

12 והנה הרצון הוא עדיין בבחי' מעלת ומדרגת חיצונית שלהם. וכמ"ש וראית את אחורי בפני לא יראו.

Ora, a vontade ainda está no nível da virtude e do grau exteriores das mitzvot, como está escrito: "E verás Minhas costas, mas Minha face não será vista."

אבל פנימיותו ועיקרן הוא הוא עונג העליון ב"ה שהוא פנימית הרצון כידוע וע"ז נאמר אחר

Mas sua dimensão interior (pnimiyut) e sua essência são o deleite superno, bendito seja Ele, que é a dimensão interior da vontade, como é sabido. E a respeito disso está dito: "Costas

וקדם צרתני ועד"מ מבשרי אחזה שהתענוג הוא עיקר המכוון והרצון הולך אחר התענוג שמחמת שיש נחת רוח ותענוג לפניו לכך הוא רוצה וחפץ בכך.

e frente me formaste." E, por analogia, "de minha própria carne percebo": o deleite é o propósito principal, e a vontade segue o deleite; pois, como há satisfação e deleite diante Dele, por isso Ele quer e deseja isso.

13 ולכן נק' הרצון בחי' אחוריים ובחי' חיצונית לגבי העונג העליון ב"ה המלוכש בו וע"ז נאמר וראית את

אחורי בפני לא יראו שאין פנימית העונג מתגלה כ"א בחי' הרצון בלבד

Portanto, a vontade é chamada de nível do dorso (achorayim) e de nível exterior em relação ao deleite superno, bendito seja Ele, que está investido nela. E a isso se refere o versículo: "E verás Minhas costas, mas Minha face não será vista", pois a dimensão interior do deleite não é revelada; somente o nível da vontade,

כמו שאינו נראה ונגלה באדם לזולתו רק בחי' רצון בלבד כשמגלה לו רצונו להיות כך וכך.

assim como, numa pessoa, nada é visto nem revelado a outra senão a vontade, quando ela lhe revela sua vontade de que algo seja de tal e tal maneira.

אבל פנימית העונג המלובש בו והמכוון מזה איזה עונג ונחת רוח לפניו מזה לא ניתן להתודע ולהגלות ועונג זה הוא המלובש במצות שהן רצונו ית'.

Mas a dimensão interior do deleite investida nela, e aquilo que se pretende com isso — que deleite e satisfação ela obtém disso —, não pode ser conhecida nem revelada. E é esse deleite que está investido nas mitsvot, que são Sua vontade, bendito seja Ele.

14 וזהו אשר קדשנו במצותיו אשר מלשון באשרי כי אשרוני שהוא לשון הילול ושבח והוא על עוצם ריבוי התענוג שיש בזה

E este é [o sentido de] “que (asher) nos santificou com Seus mandamentos”: asher deriva da expressão “Na minha ventura (be’oshri), pois me chamarão afortunada (ishruni)”, que é uma expressão de louvor e elogio; e isso se deve à imensa abundância de deleite que há nisso,

כדי להלל ולשבח מאד ובבחי' זו נאמר באשר וטובל בשמן רגלו שבבחי' רגלו בלבד הוא מלובש בבחי' שמן היא בחי' ח"ע [חכמה עילאה] כו':

suficiente para louvar e elogiar [isso] grandemente. E a respeito deste nível foi dito sobre Asher: “e mergulha o pé no azeite”, pois somente no nível de “seu pé” ele está revestido no nível do azeite, que é o nível da Chochmá superior (Chochmá Ilaá), etc.

15 ג והנה ההפרש שבין בחי' אחוריים לבחי' פנים מבשרי אחזה שבעורף אין בו התחלקות אברים שעור א' מכסה את כולו.

3. Ora, a diferença entre o nível do dorso e o nível da face — “da minha carne contemplarei” — é que na nuca não há divisão em órgãos, pois uma única pele a cobre por inteiro.

משא"כ בבחי' פנים נראה ונגלה ציור התחלקות האיברים עינים לראות אזנים לשמוע כו' ותענוג שבבחי' ראיה הוא בחי' אחרת משמיעה כו'.

Na face, em contrapartida, vê-se e revela-se a forma da divisão dos órgãos: olhos para ver, ouvidos para ouvir etc.; e o deleite da visão é diferente do [deleite da] audição etc.

כך הוא למעלה כביכול שבחי' רצון העליון ב"ה נק' בחי' אחוריים ואין בו שום התחלקות ולכך הרצון המלובש במצות כולל כל המצות בשוה שכולן הן בחי' רצונו ית'

Assim também é no Alto, por assim dizer: o nível da vontade suprema, bendito seja Ele, é chamado de nível do dorso, e nele não há divisão alguma. Portanto, a vontade revestida nas mitsvot inclui todas as mitsvot igualmente, pois todas são Sua vontade, bendito seja Ele,

והרי זה שבח א' לכולן אלא שהוא שבח גדול מאד כנ"ל שהרצון עליון הוא למעלה מהחכמה כו'

e isso constitui um único louvor para todas elas; contudo, é um louvor muito grande, como mencionado acima, pois a vontade suprema está acima de Chochmá etc.

ולכן נק' העונג והשמחה הנמשך מזה בשם זמירות כמו זמר שמנגנים ניגון א' היפה מאד הרבה פעמים כנ"ל.

E, por isso, o deleite e a alegria que daí decorrem são chamados de “cânticos”, como uma canção em que se toca muitas vezes uma única melodia muito bela, como mencionado acima.

אבל העונג העליון ב"ה המלוכש במצות יש לכל מצוה תענוג פרטי כי העונג היא פנימי [פנימיות / פנימית] המכוון המלוכש ברצון ואין פנימית המכוון המלוכש ברצון מצוה זו מלוכש ברצון מצוה אחרת כי לכל מצוה יש כוונה אחרת כנודע.

Mas o deleite supremo, bendito seja Ele, que está revestido nas mitsvot, é particular a cada mitsvá. Pois o deleite é a dimensão interior da intenção revestida na vontade, e a dimensão interior da intenção revestida na vontade desta mitsvá não está revestida na vontade de outra mitsvá, pois cada mitsvá tem uma intenção diferente, como é sabido.

16 וכמו עד"מ בפנים הרי התענוג שבראי [שבראיה] המלוכש בעינים אינו דומה כלל להתענוג שבשמיעה שבאזנים וכן תענוג שבטעמים חיך אוכל יטעם כו' כל מין תענוג הוא מהות אחר.

E assim, a título de exemplo, no rosto, o deleite da visão, investido nos olhos, não se parece em nada com o deleite da audição, que está nos ouvidos; e, da mesma forma, o deleite dos sabores — “o paladar prova o alimento” etc. —: cada espécie de deleite é de uma essência diferente.

כך בחינת עונג העליון הנמשך ומתגלה ע"י המצות בציצית תענוג מיוחד ומשונה מהתענוג שבמצוה אחרת וכן בתפילין כו' ובכל המצות.

Assim também, [quanto ao] deleite supremo, que é atraído e revelado por meio das mitsvot: nas tsitsit [há] um deleite singular, diferente do deleite de outra mitsvá; o mesmo ocorre com os tefilin etc., e com todas as mitsvot.

ולא כמו מעלת הרצון שהוא מדרגה אחת לכולן (ועמ"ש בד"ה ראו כי ה' נתן לכם השבת בפי' דרכיה דרכי נועם).

Isso difere do nível da vontade, que é um só nível para todas elas (e veja o que está escrito no discurso que começa com “Vede que Havayá vos deu o Shabat”, sobre o significado de “Seus caminhos são caminhos agradáveis”).

ולכן במ"ת [במתן תורה] דכתיב פנים בפנים דבר ה' שהי' [שהיה] גילוי בחי' פנים עליונים שהוא עונג העליון ב"ה המלוכלש בתורה ומצות.

Portanto, na Outorga da Torá, sobre a qual está escrito: “Face a face Havayá falou”, houve uma revelação da face suprema, que é o deleite supremo, bendito seja Ele, investido na Torá e nas mitsvot.

הנה אמרז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] על כל דבור פרחה נשמתן לפי שבכל דבור מעשרת הדברות הי' גילוי [היה] עונג פרטי המלוכלש בדיבור זה בלבד שאינו דומה לגילוי העונג שבדיבור השני והגורם לזה שזכו ישראל לכך במ"ת [במתן תורה]

De fato, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “A cada enunciação, suas almas voavam para fora”, pois em cada enunciação dos Dez Mandamentos houve a revelação de um deleite particular, investido somente naquela enunciação, que não se compara à revelação do deleite na segunda enunciação. E o que fez com que Israel merecesse isso na Outorga da Torá

היינו משום דכתיב פנים בפנים, שגם מלמטה למעלה היה בבחי' גילוי הפנימיות ולא בבחי' אחוריים כי גם בתשוקה וכלות הנפש שממטה למעלה יש ב' בחי' הא' כמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ.

foi o fato de estar escrito “Face a face”: pois, também de baixo para cima, encontravam-se no nível da revelação da dimensão interior, e não no nível das costas. Pois, também no anseio e no esvair-se da alma (kelot hanefesh) de baixo para cima, há dois níveis. O primeiro é como está escrito: “Quem tenho eu nos céus? E, contigo, nada desejo na terra”:

דהיינו שמבטל רצונו וחפצו המלוכלש בגוף ונפש הבהמית ורוצה לדבקה בו ית' בתשוקה וצמאון כו'.

isto é, ele anula sua vontade e seu desejo, investidos no corpo e na alma animal, e deseja apegar-se a Ele, bendito seja, com anseio e sede etc.

אך מ"מ רצון זה ותשוקה זו היא בחי' אחוריים שהרי עדיין נפשו האלקית מלובשת בגוף ונה"ב [ונפש הבהמית] בתענוגות בני אדם אלא שרוצה לצאת מהם ומסכים בהסכמה אמיתית שתתפשט האהבה מלבושיה שבנוגה לדבקה באלקים חיים.

No entanto, essa vontade e esse anseio ainda estão no nível das costas, pois sua alma divina continua investida no corpo e na alma animal, nos prazeres humanos; apenas deseja afastar-se deles e consente, com verdadeiro assentimento, que o amor se despoje de suas vestes, que estão em [keli-pat] nogá, para apegar-se ao D'us vivo.

אך עדיין לא נתפשטה האהבה עד שתחפץ בקרבת אלקים בשמחה וטוב לכב מרוב כל ולהתענג על ה' אהבה בתענוגים ממש שזהו בחי' ה' וכמ"ש כלה שארי ולבבי כו'

Mas o amor ainda não se despojou [deles] a ponto de desejar a proximidade de D'us "com alegria e contentamento de coração, da abundância de tudo", e de deleitar-se em D'us, com um verdadeiro "amor com deleites". Este é o segundo nível, como está escrito: "Minha carne e meu coração desfalecem", etc.

והיא בחי' ומעלה יתירה שמחה ותענוג בה' ממש והיא שמחה של מצוה ונשמח בדברי תורתך וב מצותיך לעולם ועד

E este é um nível e uma virtude superior: alegria e deleite no próprio D'us. É a alegria de uma mitsvá: "e nos alegraremos com as palavras de Tua Torá e com Tuas mitsvot para todo o sempre,

כי הם חיינו כו' ובחי' זו הב' היא בחי' גילוי פנימית וז"ש [וזהו שכתוב] פנים בפנים דבר ה'.

pois elas são nossa vida", etc. E esse segundo nível é o da revelação da dimensão interior. É este [o sentido de] "Face a face Havayá falou":

כלומר שהיו חיבור והתקשרות בחי' פנים עליונים בבחי' פנים התחתונים שהי' [שהיה] התלכשות עונג העליון ב"ה שהוא הוא פנימי [פנימיות / פנימית] הרצון בבחי' עונג התחתון שממטה למעלה כלה שארי ולבבי כו'

isto é, houve uma união e uma ligação entre a face superior e a face inferior: o deleite superno, bendito seja Ele, que é a própria dimensão interior da vontade, revestiu-se no deleite inferior, que ascende de baixo para cima: "Minha carne e meu coração desfalecem", etc.,

בבחי' פנימי' [פנימיות / פנימית] האהבה בתענוגים להתענג על ה' ממש שעיי"כ [שעל ידי כך] זכו והשיגו העונג העליון ב"ה המלובש בכל מצוה עונג פרטי.

no nível da dimensão interior do “amor com deleites”, de deleitar-se no próprio D'us. Por meio disso, mereceram alcançar o deleite superno, bendito seja Ele, que está revestido em cada mitsvá como um deleite particular.

17 ולכן על כל דבור ודבור פרחה נשמתן. וזהו שנענש דוד המלך ע"ה [עליו השלום] על שלא שיבח את התורה רק בבחי' זמירות שהוא מצד בחי' אחריים של המצות

E, por isso, a cada declaração e a cada declaração, suas almas voavam para fora. E é por isso que o rei David, de abençoada memória, foi punido: porque louvou a Torá somente como “canções”, o que pertence ao aspecto do dorso das mitsvot,

ולא שיבח את התורה בבחי' זו הפנימי' [הפנימיות / הפנימית] שהיא מעלתן העקרית העצמית, ולכן העונש היה ג"כ מדה כנגד מדה ששכח מעלת התורה שהיא בבחי' פנים כי

e não louvou a Torá nesse aspecto interior, que é sua virtude principal e essencial. E, por isso, também a punição foi medida por medida: ele esqueceu a virtude da Torá, que está no nível da face. Pois

הנה לכך נאמר בכתף ישאו שהלויים היו נושאי הארון והיו כתפיהם לחוץ ופניהם כנגד הארון זה כנגד זה

é por isso que está dito: “Levarão sobre o ombro”: os levitas eram os que carregavam a Arca, e seus ombros ficavam voltados para fora, enquanto seus rostos se voltavam para a Arca, de modo que estavam frente a frente.

והיינו לפי שצ"ל בחי' פנים בפנים כנ"ל וגם הלוחות שבארון הי' [היה] בבחי' פנים לכל צד שהלוחות היו כתובים משני עבריהם שלכל עבר לא נראה

Isso porque deve haver [o nível de] face a face, como mencionado acima. E também as Tábuas que estavam na Arca se encontravam no nível de face por todos os lados, pois as Tábuas estavam escritas em ambos os lados, de modo que, de cada lado, nada se via

רק בחי' הפנים והוא נענש ששכח זה ונשאו בפרות על העגלה ומה שנענש שנפל בבחי' שכחה היא בחי' אחוריים [עמ"ש פ' תצוה סדי"ה זכור כו']

senão o aspecto da face. E ele foi punido por ter esquecido isso, e por terem levado a Arca com vacas sobre uma carroça. E, quanto a ter sido punido caindo no esquecimento, que é o nível do dorso [veja o que está escrito na Parshat Tetsavê, no final do discurso que começa com “Lembra”, etc.,

לא תשכח] היינו מדה כנגד מדה שלפי שלא שיבח את התורה בבחי' פנים אלא בבחי' אחוריים שכח מעלת הלוחות שהיו בבחי' פנים ונפל לבחי' שכחה היא בחי' אחוריים.

“não esquecerás”], isso foi medida por medida: como ele louvou a Torá não no nível da face, mas no nível do dorso, esqueceu a virtude das Tábuas, que estavam no nível da face, e caiu no esquecimento, que é o nível do dorso.

18 ובוה יובן מ"ש ואהיה שעשועים כי בחי' שעשועים הן הן בחי' גילוי בחי' פנימי [פנימיות / פנימית] דהיינו בחי' עונג העליון המלוכש במצות

Por meio disso, compreenderemos o que está escrito: “e eu era deleites”; pois os deleites (sha-ashuim) são precisamente a revelação da dimensão interior (pnimiyut), isto é, o deleite supremo que está revestido nas mitsvot,

שהיא פנימית הרצון משא"כ בחי' זמירות הן בחי' אחוריים שהוא הרצון כנ"ל [ועמ"ש עוד מענין זה ע"פ ויהי מקץ שנתים ימים ובאגה"ק [ובאגרת הקודש] קרוב לסופו ד"ה דוד זמירות קרית להו].

que é a dimensão interior da vontade; ao passo que “cânticos” correspondem ao aspecto posterior, que é a vontade, como mencionado acima [e veja também o que está escrito sobre este tema a respeito do versículo “E aconteceu ao fim de dois anos”, e em Iggeres HaKodesh, perto de seu final, no trecho que começa “David, Tu os chamaste cânticos”].

אך הנה ואהיה כתיב לשון הוה והיינו שצריך להמשיך גילוי והתהוות בחי' השעשועים. דבאתאדל"ת תליא מילתא.

Mas note-se que está escrito ve'ehyeh, uma forma verbal no presente. Isto é, é preciso atrair a revelação e fazer com que os deleites venham à existência, pois a questão depende de um despertar de baixo.

19 וזהו יום יום דהיינו בחי' ק"ש [קריאת שמע] שאומרים דבר יום ביומו כי בכל יום נעשה בריה חדשה.

E isto é [o significado de] “dia após dia”: isto é, o Shemá, que se recita “a cada dia, o assunto daquele dia”, pois a cada dia ocorre uma nova criação.

וע"כ בכל יום צריך לקרות ק"ש [קריאת שמע] ולמסור נפשו באחד בכל יום ואהבת בחי תענוג כו' ועי"ז גורם ירידת התענוג עליון שעשוע שבעצמותו שיתלבש בתורה וזהו אני תורתך שעשעתי.

Portanto, a cada dia é preciso recitar o Shemá e entregar a própria alma na palavra ["Um"], todos os dias; [e então] "E amarás", o nível do deleite etc. Por meio disso, provoca-se a descida do deleite supremo, o deleite (sha'ashua) que está em Sua essência, para que se revista na Torá. E isto é [o significado de] "Eu (ani) me deleitei (sha'ashati) em Tua Torá".

שעשעתי הוא פועל יוצא שממשיך השעשועים בהתורה והיינו ע"י אני אותיות אין פ"י בחינת ביטול היש שעושה מאני אין

Sha'ashati é um verbo transitivo: ele atrai os deleites para dentro da Torá. E isso se dá por meio de ani ("eu"), cujas letras formam ayin ("nada"); isto é, o nível da anulação do ser (bitul hayesh), quando se transforma ani em ayin.

והיינו שגם בלימוד התורה לא יהי [יהיה] בבחי' יש אלא בביטול היש כמ"ש בכל נפשך סמוך לודברת בם כו' ועי"ז גורם למעלה להמשיך מהיש לאין

Isto é, também no estudo da Torá a pessoa não deve estar num estado de yesh (ser), mas na anulação do ser, conforme está escrito: "com toda a tua alma", junto a "e falarás delas" etc. Por meio disso, ela provoca no Alto uma atração de yesh para ayin:

דהיינו מיש האמיתי שעשועים העצמיים יומשך הארה בחכמה שהיא בחי' אין ממש [והוא ג"כ ההמשכה מבחי' אני בבחי' אין ע' [עיינ] בע"ח [בעץ חיים] שער השתלשלות הי"ס [היי ספירות] דרך העגולים במה"ב [במהדורא בתרא] פ"ב [פרק ב'] בענין אני ואין.

isto é, do Yesh verdadeiro, os deleites essenciais, atrai-se uma luminosidade para Chochmá, que é o nível de ayin propriamente dito [e esta também é a atração do nível de ani para o nível de ayin; veja em Etz Chaim, Sha'ar Hishtalshelus HaYud Sefiros, Derech HaGulim, na Mahadura Basra, capítulo 2, sobre o assunto de ani e ayin.

20 ובמא"א [ובמאורי אור] אות א' ססעי' [סוף סעיף] ס"ד מל' דא"ק [דאדם קדמון] נקי' אני מתלבשת ברדל"א [ברישא

דלא אתיידע] נקרא אין עכ"ל [עד כאן לשוננו] וע' מענין ואהי' [ואהיה] בזהר ויקהל דרי"ז ע"א והייתי לא כתיב

E em Meorei Or, letra alef, ao final da seção 64: "Malchut de Adam Kadmon é chamada ani; [quando] se reveste em Radla (a Cabeça Incognoscível), é chamada ayin." Fim da citação. E sobre o tema de ve'ehyeh, veja o Zohar, Vayakhel, fólho 217a: "Não está escrito vehayisi ('e eu era'),

אלא ואהיה כו' ור"פ שמיני דל"ה ע"ב ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם ובפ' אחרי דס"ה ע"ב וסימן ואהיה כו' ודס"ז ע"ב]:

mas ve'ehyeh", etc.; e no início de Parshat Shemini, fólíio 35b, e no Ramaz, ali; e em Parshat Acha-rei, fólíio 65b, "e um sinal: ve'ehyeh", etc.; e fólíio 67b].

21 ד משחקת לפניו בכל עת. הנה יש כ"ח עתים י"ד לטובה כו' וא' מהם עת לחבק ועת לרחוק מחבק פי' שיש לפעמים עת רצון למעלה שנעשה בחי' חיבוק

4. "Brincando diante Dele em todos os tempos." Há vinte e oito tempos, quatorze para o bem etc., e um deles é "tempo de abraçar e tempo de se afastar do abraço". O significado é que, às vezes, há um tempo de favor (eis ratzon) no Alto, quando ocorre um abraço

כנ"י [כנסת ישראל] מקור הנשמות עם הקב"ה כאדם החובק את חבירו מאחוריו שלא ילך מפניו כך כביכול הקב"ה מחבק כנ"י [כנסת ישראל] כמ"ש אהבתי אתכם אמר ה' ואהבתו לא תסור ממנו לעולמים שלא להיות האדם בבחי' נפרד ממנו ח"ו [חס ושלום].

da Knesses Yisrael (a Comunidade de Israel), a fonte das almas, com o Santo, bendito seja Ele. Como uma pessoa que abraça seu companheiro por trás, para que ele não se afaste, assim, por assim dizer, o Santo, bendito seja Ele, abraça a Knesses Yisrael, conforme está escrito: "Eu vos amei, diz Havayá", e Seu amor não se afastará de nós para sempre, para que a pessoa não se encontre num estado de separação Dele, D'us não o permita.

22 וכמו שהיה במ"ת [במתן תורה] פנים בפנים דבר ה' עמכם שגם ממטה למעלה היה הכל בבחי' פנים שאפילו האחוריים נכללו בבחי' פנים ונעשה הכל בבחי' פנים

Como ocorreu na Entrega da Torá: "Havayá falou com vocês face a face", pois também de baixo para cima tudo estava no nível da face: até mesmo o dorso foi incluído no nível da face, e tudo se tornou face,

דהיינו שגם נפש הבהמית אתהפכא כו' וכמ"ש בכל לבבך בשני יצריך כו' וזהו ימין ה' עושה חיל [ועי' בע"ח [בעץ חיים] שער עשרים פ"ב [פרק ב'] דב' פעמים כ"ד

isto é, até mesmo a alma animal foi transformada (it'hapchá), etc., como está escrito: "com todo o teu coração", com tuas duas inclinações, etc. E isto é [o sentido de] "A direita de Havayá age com valentia (osê cháil)" [e veja em Etz Chaim, Sha'ar 20, capítulo 2: que duas vezes as vinte e quatro

אותיות שיש בפסוק בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] דק"ש [דקריאת שמע] שחרית וערבית זהו ענין חיל ולכן נקרא כנס"י [כנסת ישראל] אשת חיל ועמ"ש ע"פ ושמתי כדכד וענין בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] היינו קבלת עול מלכות שמים וביטול היש וזהו ימין ה' עושה חיל].

letras que há no versículo “Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre”, do Shemá da manhã e da noite, constituem o sentido de cháil; por isso Knesset Israel é chamada “mulher valorosa (êshet cháil)”. E veja o que está escrito sobre [o versículo] “E farei [suas janelas de] kadkod”. O sentido de “Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre” é a aceitação do jugo (kabalat ol) do reino dos Céus e a anulação do algo (bitul hayesh); e isto é [o sentido de] “A direita de Havayá age com valentia”].

אמנם בגלות הוא בחי' עת לרחוק מחבק כשאין עת רצון אזי רחוק מלחבק ואזי אין עומדים כנס"י [כנסת ישראל] עם הקב"ה פנים בפנים דהיינו שאין דביקות הנפש באלקים חיים בבחי' פנים ממש ע"ד כלה שארי ולבבי כו'

No exílio, porém, há o nível de “tempo de afastar-se do abraço”: quando não há um tempo de favor, então [Ele] se afasta do abraço, e Knesset Israel não permanece face a face com o Santo, bendito seja Ele; isto é, a ligação da alma com o D'us vivo não está propriamente no nível da face, à maneira de “Minha carne e meu coração desfalecem”, etc.,

ויש לו תענוג במילי דעלמא הגם שיש לו רצון לה' הוא רק בחי' אחוריי [אחוריים] כנ"ל שהרצון נקי אחוריים והתענוג הוא בחינת פנים כו'

e ele sente deleite nas coisas mundanas. Embora tenha vontade de D'us, esta está apenas no nível do dorso, como mencionado acima, pois a vontade é chamada “dorso”, enquanto o deleite é o nível da face, etc.

וז"ש [וזהו שכתוב] למה תשיב ירך וימינך מקרב חיקך כלה חיקך קרי וחוקך כתיב וחוקך היינו התורה

E este é [o sentido de] o que está escrito: “Por que retiras Tua mão, até mesmo Tua direita? De dentro de Teu seio, põe fim!” Cheikchá (“Teu seio”) é a forma como se lê, e chukchá (“Teu estatuto”) é a forma como se escreve; e “Teu estatuto” é a Torá,

שהיא חוקת ה' והוא בקשת כנס"י [כנסת ישראל] שיתגלה ימינו ית' ולא יהי [יהיה] גנוז ונעלם בחוק ומכלל זה אתה שומע שיש עתים שהימין גנוז ונעלם בחוק

que é o estatuto de D'us. Esta é a súplica de Knesset Israel: que Sua direita, bendito seja Ele, seja revelada, e não fique oculta e escondida dentro de Seu estatuto. E disso se pode inferir que há momentos em que a direita está oculta e escondida dentro de Seu estatuto.

והיינו ע"ד מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] אור שנברא ביום ראשון היה אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו.

E isto se relaciona ao ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória: “A luz que foi criada no primeiro dia: por meio dela, o homem podia ver de uma extremidade do mundo à outra.”

ראה שאין העולם כדאי לו גנוז לצדיקים. והיכן גנוז היינו בתורה וע"י [ועיין] בזהר פ' תרומה (דקמ"ט א')
 “Ele viu que o mundo não era digno dela, [e] ocultou-a para os justos.” E onde a ocultou? Na Torá. E veja Zohar, Parshas Terumah (folio 149a).

וזהו ענין שהימין שהוא חסד עליון שהוא בחי' נהורא קדמא הוא גנוז בקרב חוקו הוא התורה
 E este é o significado: a mão direita, que é o Chessed supremo, o nível da luz primordial (nehora kadma'ah), está oculta dentro de Seu estatuto, que é a Torá.

(ומזה מובן המעשה דאיתא בזהר סוף ח"ג [חלק ג'] דף ש"ה [שיר המעלות] ע"א שאמר ר' [רבי] אלעזר ואנא חמינא כו' כי הוא היה יכול שיתגלה לו ע"י התורה בחי' אור ההוא הגנוז בו שאדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו וע"כ אמר אנא חמינא ממש)

(E disso se compreende o relato encontrado no Zohar, no fim da Parte III, folio 305a, segundo o qual Rabi Elazar disse: “E eu vi”, etc.: pois ele pôde receber a revelação, por meio da Torá, daquela luz oculta nela, pela qual o homem pode ver de uma extremidade do mundo à outra; por isso disse: “Eu vi”, literalmente.)

וז"ש [וזהו שכתוב] ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל כי תמיד יצוה ה' עלינו חסדו וימין ה' נטויה [נטויה] עלינו

E este é [o significado do] que está escrito: “A mão direita de Havayá é exaltada; a mão direita de Havayá age com valentia”; pois D'us sempre ordena que Sua bondade esteja sobre nós, e a mão direita de D'us está estendida sobre nós;

רק לפעמים היא רוממה מנפש האדם רק היא גנוזה בתורה ולפעמים יורדת ונמשכת למטה בנפש האדם ואזי היא עושה חיל

apenas, às vezes ela está “exaltada” acima da alma de uma pessoa, estando somente oculta na Torá, e às vezes desce e é atraída para baixo, para dentro da alma de uma pessoa; então ela “age com valentia”.

ולכן אמר הכתוב וימינך מקרב חיקך כלה כלומר שלא תהא מלובשת ומתעלמת בתורה להיות גנוזה שם רק תוציאנה מקרב חיקך מההעלם אל הגילוי להיות גילוי ימין וחסד ה' היא האהבה תקועה בנפש האדם

Por isso o versículo diz: “Tua mão direita, de dentro de Teu seio, põe fim”: isto é, que ela não fique revestida e oculta na Torá, escondida ali; em vez disso, que Tu a tires de dentro de Teu seio, do ocultamento para a revelação, para que se revelem a mão direita e a bondade de D'us — que é o amor implantado na alma de uma pessoa.

והנה בכל עת ועת בין בבחי' עת לחבק בין בבחי' עת לרחוק מחבק נאמר על התורה משחקת,

Ora, em cada instante, seja no nível de “tempo de abraçar”, seja no nível de “tempo de afastar-se do abraço”, diz-se da Torá que está “brincando”.

והענין כי הנה בחי' שחוק היא בחי' ביטול היש לאין וכמ"ש צחוק עשה לי אלהים פי'

A explicação é que o riso (sechok) é o nível da anulação do yesh (“algo”) em ayin (“nada”), como está escrito: “Elokim fez riso para mim.” O significado é:

כי שם אלקים המעלים ומסתיר אור א"ס ב"ה להיות נראה העולם ליש ודבר נפרד כו' ושלא יבטל במציאות כו' כמו זיו השמש בשמש כו'

o Nome Elokim, que oculta e encobre a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, para que o mundo pareça um yesh e uma coisa separada, etc., e para que não seja anulado da existência, etc., como o raio do sol dentro do próprio sol, etc.,

הוא בשביל הצחוק שלבסוף הכל שישוב ויתחפך שיהי' [שיהיה] היש בטל לאין ונגלה כבוד ה' לעין כל כי שם אלקים המסתיר ומעלים שיהא נראה ליש כו'

é por causa do riso no fim de tudo, quando tudo retornará e se transformará, de modo que o yesh será anulado no ayin, e “a glória de Havayá será revelada” diante de todos os olhos. Pois o Nome Elokim, que oculta e encobre para que [o mundo] pareça um yesh, etc.,

הוא רק כמו צחוק שעושין לפני שרים שעושים שינויים דברים זרים לשחוק בהם ונעשה בחי' יש ושיהי' [ושיהיה] היש בטל לאין ועשיית גילוי היש יהי' [יהיה]

é apenas como as brincadeiras feitas diante dos príncipes, quando se fazem mudanças, coisas estranhas, para que riam delas. [Assim,] surgiu o nível de yesh, e [isso ocorre] para que o yesh seja anulado no ayin, e a criação da revelação do yesh será

כמו זר נחשב ואין זה רק בחי' שחוק ועד"ז הוא ענין השחוק לע"ל [לעתיד לבוא] שעתיד הקב"ה לעשות קניגי לצדיקים שור הבר עם לויתן כו' וכמ"ש במ"א.

“considerada algo estranho”, e isso não passa do nível do riso. E, nessa mesma linha, é o assunto do riso no Tempo Vindouro, quando o Santo, bendito seja Ele, fará uma caçada (kenigi) para os justos: o boi selvagem com o Leviatã, etc., como explicado em outro lugar.

23 והנה גילוי בחי' ביטול היש לאין שיהיה לעתיד הוא ע"י התורה שהיא המשכת אור א"ס ב"ה בדברים גשמיים שתחת ממשלת קליפת נוגה להעלותם ולקשרם באור ה' וקדושתו והוא בחי' ביטול היש לאין

Ora, a revelação da anulação do yesh em ayin que haverá no Futuro Vindouro ocorre por meio da Torá, que é a extensão da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, para dentro das coisas físicas que estão sob o domínio da kelipat nogá, a fim de elevá-las e vinculá-las à luz de D'us e à Sua santidade; e este é o aspecto da anulação do yesh em ayin.

ולכן נקרא משחקת בכל עת היינו גם ע"י אתכפי' כו' נמשך התענוג עליון בהתורה וזהו בחי' בינונים זה

Por isso, ela é chamada “brincando em todo momento”: isto é, mesmo por meio da submissão (iskafya) etc., o deleite supremo é atraído para dentro da Torá. E este é o nível dos beinonim (intermediários), [sobre os quais se diz:] “este e

וזה שופטן ויש בהם משני העתים הנ"ל שבשעת התפלה הוא דבוק באלקות ואח"כ פונה לעסקיו כו':

aquele os julgam”; e neles há ambos os momentos mencionados acima: durante a oração, ele está unido à divindade e, depois, volta-se para seus afazeres etc.

24 משחקת בתבל ארצו. תבל ב"פ [ב' פעמים] אריה כי יש אריה בחיות הקודש ויש אריה באופנים חיות בחי' יצירה שית ספירן מקננין ביצירה והן הם בחי' שיתא סדרי משנה

“Brincando no mundo habitado (tevel) de Sua terra.” Tevel equivale a aryeh, “leão”, duas vezes: pois há um leão entre os chayot sagrados e um leão entre os ofanim. Os chayot pertencem ao nível de Yetsirá (Formação): “seis Sefirot estão aninhadas em Yetsirá”, e correspondem às seis ordens da Mishná,

שהם בבחי' טעם ודעת וכך החיות הקודש אהבתם היא בבחי' טעם ודעת ארי' [אריה] שואג כו' מחמת השגתם כי קדוש קדוש קדוש הוי' צבאות כו'

que se encontram no nível da razão e do conhecimento. E assim também os chayot sagrados: seu amor está no nível da razão e do conhecimento; um leão ruge, etc., devido à sua compreensão de que “Santo, santo, santo é Havayá das hostes”, etc.:

איך שהוא קדוש ומובדל כו' ומבחי' זו שהיא בבחי' קדוש ומובדל שאינו בגדר עלמין נמשך לריבוי צבאות והיכלות עד שגם למטה מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו]

de como Ele é santo e separado, etc.; e deste nível, que é santo e separado, não estando dentro dos limites dos mundos, há uma emanção para uma multidão de hostes e câmaras, a ponto de, mesmo aqui embaixo, “toda a terra está cheia de Sua glória”.

ולכך הם מרעישים בקול רעש גדול על עוצם קדושה זו ממקום קדוש כזה שיהי' [שיהיה] נמשך ממקום כבודו מאור א"ס ב"ה שלמעלה מגדר עלמין להחיות העולמות

Por isso, eles se agitam, “com grande estrondo”, diante da imensidão desta santidade: que de um lugar tão santo haja uma emanção, “do lugar de Sua glória”, da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que está acima dos limites dos mundos, [luz] para dar vida aos mundos.

אך עכ"ז [עם כל זה] הוא קדוש ומובדל ולא כדמיון הנפש שמתלבשת בגוף כו' אבל האופנים הם בבחי' עשי' [עשיה] שאין להם בחי' טעם ודעת והשגה גדולה באור א"ס ב"ה כחיות הקדש ואעפ"כ [ואף על פי כן] הם מרעישים מחמת אהבה טבעית שלהם

E, apesar disso, Ele é santo e separado, e não como a alma que está revestida no corpo, etc. Mas os ofanim pertencem ao nível de Assiá (Ação): não possuem razão e conhecimento nem grande compreensão da Luz Infinita, bendito seja Ele, como os chayot sagrados; e, apesar disso, eles se agitam por causa de seu amor natural.

וזהו משחקת בתבל ב"פ [בי פעמים] אריה שבב' בחי' ארי' [אריה] הוא בבחי' משחקת בין בבחי' אריה שבחיות הקדש בין בבחי' אריה שבאופנים.

E isto é “brincando em tevel”, duas vezes aryeh: pois, nos dois níveis de leão, há o nível de “brincando”, tanto no leão entre os chayot sagrados quanto no leão entre os ofanim.

25 והנה כמו שיש ב' בחי' במלאכים חיות ואופנים כך יש ב' בחי' בבני אדם שוכני מטה יש שמתבונן בגדולת הוי' בק"ש [בקריאת שמע] שמע ישראל שמע לשון הבנה באחד ובשכמל"ו [וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד]

Ora, assim como há dois níveis entre os anjos — chayot e ofanim —, também há dois níveis entre os seres humanos, que habitam aqui embaixo. Há aquele que contempla a grandeza de Havayá na leitura do Shemá: “Ouve, ó Israel”; “ouve” é uma expressão de compreensão, [contemplando] “Um” e “Bendito seja o Nome da glória de Seu reino para todo o sempre”,

ועי"ז יבא לקיום ואהבת בכל נפשך ממש ודברת בם בם בדברי תורה בבחי' ביטול היש לאין אני המשנה המדברת בפ"ך ודברי אשר שמתו בפ"ך והם הם הת"ח [התלמיד חכם / התלמידי חכמים] העוסקים בד"ת [בדברי תורה] שיתא סדרי משנה שהם ביצירה.

e por meio disso ele chega a cumprir “E amarás [...] com toda a tua alma”, literalmente, [e] “e falarás deles”; deles, das palavras da Torá, no nível da anulação do yesh diante do áyin: “Eu sou a Mishná que fala em tua boca”, e “Minhas palavras que pus em tua boca”. E estes são os eruditos da Torá que se dedicam às palavras da Torá, às seis ordens da Mishná, que estão em Yetsirá.

26 ויש מי שאינו יכול ללמוד ודעתו קצרה וגם עוסק במו"מ [במשא ומתן] והוא מבחי' עשיי [עשייה] ואעפ"כ [ואף על פי כן] גם הוא יכול לשאוג

E há quem não possa estudar, cuja mente é limitada e que também está ocupado com os negócios; ele pertence ao nível de Assiá. Apesar disso, também pode rugir

כאריה שבאופנים ע"י פי הפשוט שבאחד שהוא ית' לבדו הוא ועי"ז נמשך בו ג"כ ואהבת בכל לבבך בשני יצריך

como o leão entre os ofanim, por meio do sentido simples de “Um”: que somente Ele, bendito seja, é [D'us]. E, por meio disso, também se desperta nele “Amarás [...] com todo o teu coração”, com ambas as tuas inclinações,

כי בכל אי יש אהבה הטבעית עיין בסש"ב [בספר של בינונים] פי"ח וזוכים לגילוי זה ע"י הצדקה שנקי מעשה כמ"ש והי' [והיה] מעשה הצדקה שלום כו',

pois em cada um há amor natural (ver Sefer Shel Beinonim, capítulo 18). E eles merecem essa revelação por meio da caridade (tsedacá), que é chamada “ato” (maassê), como está escrito: “E o ato da caridade será paz”, etc.

ועי"ז גורמים וממשיכים בחי' משחקת בתבל ארצו הוא ענין המשכת עונג ושעשועים העליונים כנ"ל וכמ"ש כמים הפנים לפנים כן לב האדם פי

E, por meio disso, fazem com que se manifeste e atraem o nível de “brincando no mundo habitado de Sua terra”, que consiste na atração do deleite e dos prazeres supremos, como mencionado acima; e, como está escrito: “Assim como a água reflete o rosto, assim o coração do homem.” O sentido é:

כי יש ב' בחי' אדם היינו כי במלאכים פני אריה כו' כתיב ודמות פניהם פני אדם ויש בחי' אדם למעלה ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם

há dois níveis de “homem” (adam). Pois, a respeito dos anjos, [com] a face de leão, etc., está escrito: “E a semelhança de seus rostos era o rosto de um homem”; e há um nível de “homem” acima: “E, sobre a semelhança do trono, uma semelhança como a aparência de um homem”,

דהיינו רמ"ח מצות עשה ושס"ה ל"ת [לא תעשה] וע"י כמים הפנים לפנים להיות בחי' פנימית / פנימית] מלמטה למעלה להמשכת בחי' פנימית עליון כן נמשך לב האדם העליון שעל הכסא הוא בחי' התורה רמ"ח מצות עשה כו'

isto é, os 248 mandamentos positivos e os 365 mandamentos proibitivos. E, por meio de “assim como a água reflete o rosto”, de modo que a dimensão interior suba de baixo para cima, para atrair a dimensão interior suprema, assim é atraído o coração do homem supremo sobre o trono, que é a Torá, os 248 mandamentos positivos, etc.,

לאדם התחתון שבמלאכים ודמות פניהם כו' וז"ש [וזהו שכתוב] ושעשועי את בני אדם הם הן ב' בחי' אדם הנ"ל להיות ההמשכה כמים הפנים כו'.

para o homem inferior que está entre os anjos, “e a semelhança de seus rostos”, etc. E este é [o sentido do] que está escrito: “e meus deleites estão com os filhos do homem (bnei adam)”: eles são os dois níveis de “homem” mencionados acima, para que a atração se dê “assim como a água reflete o rosto”, etc.

לכן אמרו רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] ביום חתונתו זו מתן תורה בחי' חתונה וזיווג משפיע ומקבל כו' שאין לך טפה יורדת מלמעלה עד שאין עולים כו':

Por isso nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “‘No dia de seu casamento’: isto é a Entrega da Torá”, o nível de um casamento e de uma união entre quem dá e quem recebe, etc.; pois não há gota que desça de cima sem que [gotas] subam, etc.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/bamidbar/19/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak